ସୂଚୀପତ୍ର

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧	ଯେ କୌଣସି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଶସ୍ୟବୀଜ ଏବଂ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ପରିବା ବିଭିନ୍ନ ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ରୋଷେଇ କରିବା ଏବଂ ଫଳାଫଳ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୨	ଚାକ୍ଷୁଷ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୩	ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୪	ତୁମ ପରିବାରର ସାପ୍ତାହିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟକଳର ଯୋଜନା କରି ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୫	କୌଣସି ପାରିବାରିକ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନ କରିବା ବେଳେ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୬	ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଉଥିବା ଦୁଇଟି ଛୋଟ ପିଲା ଥିବା ଏକ ଗୃହିଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସମସୟ ୪ଟାରୁ ୮ଟା ପାଇଁ ସମୟର ଯୋଜନା ତିଆରି କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୭	ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଣାବତ୍ତା ବା ଉତ୍କର୍ଷତା ଥାଇ କୌଣସି ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ସୂଚନାପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
	କିମ୍ବା
	*ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍କର୍ଷତାର ଚିହ୍ନଥିବା ଅନେକ ସାମଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବାଛି ତାର ପରିଚୟ ପତ୍ରରେ କି ପ୍ରକାର ସୂଚନା ଦିଆଯିବ ଲେଖ ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୮	ଘରର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବିପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ବିଷୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଏବଂ ସେଥିରେ ସୁଧାର ଆଣିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୯	ଦିଆଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗରେ ବିଭାଜନ କରିବା । ଭୋଜନରେ ଦିଆଯାଇ ନଥିବା ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମତାମତ ଦେବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୦	ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ବୟସ, ଲିଙ୍ଗ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯଥୋପଯୁକ୍ତ ଭୋଜନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୧	ଦହନ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବସ୍ତ୍ରୋପଯୋଗୀ ତନ୍ତୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା
	ଅଥବା
	*ବସ୍ତୁକୁ ଛୁଇଁବା ଦ୍ୱାରା ବା ଅନୁଭବ କରି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୨	ସରୁ ଲମ୍ବା କାଗଜ ଖଣ୍ଡରେ ସାଧା ବୟନର ରେଖାଚିତ୍ର ବା ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୩	ଧଳା କାର୍ପାସ ବା ସୂତା ବସ୍ତ୍ରରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ।
	ଅଥବା
	*ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲର ସ୍ତମ୍ଭରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ଛଡ଼ାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଲେଖ ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୪	(କ) ଗୋଟିଏ କାର୍ପାସ ବା ସୂତା ଓଢ଼ଣୀ/ଶାଢ଼ୀ/ଜାମା ସଫାକରି (ମଣ୍ଡଦେଇ ଇସ୍ତ୍ରୀ କରି) ପରିସମାପ୍ତି କରିବା (ଖ) ଗୋଟିଏ ପଶମ ଶାଲ୍ ବା ଚାଦର/ସ୍ୱେଟର ସଫା କରି ପରିସମାପ୍ତି କରିବା (ଗ) ଗୋଟିଏ ରେଶମ ମୁଣ୍ଡ ବନ୍ଧା ରୁମାଲ / ବ୍ଲାଉଜ୍/ଓଢ଼ଣୀ ସଫାକରି ତାର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୫	ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବା ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ପରିଷ୍କାର କରିବା ।
	ଅଥବା
	*ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଥାନ ବା ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଷ୍କାରକ ଏବଂ ସଫାକରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଦର୍ଶାଅ ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୬	ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବୟସର ୪ଜଣ ପିଲାଙ୍କର ଭାବ ପ୍ରକାଶର କୌଶଳ ନିରୀକ୍ଷର କରିବା ।
ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା-୧୭	ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଘରୋଇ ଉପକରଣରେ କମ୍ ଦାମ୍‌ର ଖେଳନା/ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି କରିବା ।

***ଟୀପ୍ପଣୀ:** ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ପରୀକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସଂଖ୍ୟା ବିଭାଜନ

ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟା - ୧୫	ସମୟ ୨½ ଘଣ୍ଟା
ରେକର୍ଡ ଖାତା	୩ ନମ୍ବର
ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ପରୀକ୍ଷା (ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ)	୮ ନମ୍ବର
ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ମୌଖିକ ପ୍ରଶ୍ନ	୪ ନମ୍ବର

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧

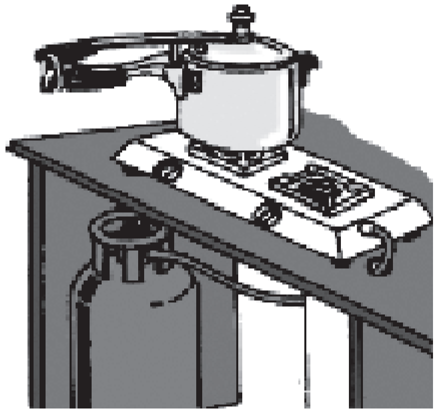

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଶସ୍ୟ ବୀଜ ଓ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ପରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ରୋଷେଇ କରି, ତା'ର ଫଳାଫଳକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେମାନେ :

- ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ରନ୍ଧନର ପ୍ରଭାବକୁ ଜାଣିପାରିବ,
- ବିଭିନ୍ନ ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିବ ଏବଂ
- କମ୍ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଶସ୍ୟବୀଜ, ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପରିବା, ଛୁରୀ, ବେଲା, ରନ୍ଧନ ବାସନ, କରେଇ, ପ୍ରେସର କୁକର, ସସ୍‌ପେନ୍, ରନ୍ଧନ ତେଲ, ମସଲା, ବାଢ଼ିବା ପାତ୍ର, ଡଙ୍କି, ଗ୍ୟାସ୍ ଚୁଲା, ଏଲ୍‌ପିଜି ଗ୍ୟାସ ସିଲିଣ୍ଡର ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପରିବା ଓ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଶସ୍ୟବୀଜର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

୨. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ଯଥା ଜଳ କିମ୍ବା ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ,(By moist heat) ଶୁଷ୍କ ଉତ୍ତାପ ମାଧ୍ୟମରେ (By dry heat) ତେଲ ବା ଘିଅ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଖାଦ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ରନ୍ଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ଥିର କର ।

୩. ଏହି ସବୁ ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ରନ୍ଧାଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟର ନମୁନାକୁ ନିଅ ଏବଂ ଭଲ ଭାବରେ ତା'ର ରୂପ, ରଙ୍ଗ ଓ ବାସ୍ନାରେ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କର । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଲେଖ ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ	ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ	ରଙ୍ଗ		ରୂପ		ବାସ୍ନା	
		ରନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ	ରନ୍ଧନ ପରେ	ରନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ	ରନ୍ଧନ ପରେ	ରନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ	ରନ୍ଧନ ପରେ
ଶସ୍ୟବୀଜ ୧.	(କ)						
	(ଖ)						
	(ଗ)						
୨.	(କ)						
	(ଖ)						
	(ଗ)						

ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ	ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ	ରଙ୍ଗ		ରୂପ		ବାସ୍ନା	
		ରନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ	ରନ୍ଧନ ପରେ	ରନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ	ରନ୍ଧନ ପରେ	ରନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ	ରନ୍ଧନ ପରେ
ଶସ୍ୟବୀଜ	(କ)						
୧.	(ଖ)						
	(ଗ)						
୨.	(କ)						
	(ଖ)						
	(ଗ)						

ସାବଧାନତା

୧. ଶସ୍ୟବୀଜଗୁଡ଼ିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଧୂଅ ।

୨. ପରିବାକୁ କାଟିବା ପରେ ଧୂଅ ନାହିଁ ।

୩. ପରିବାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତି ଛୋଟ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟ ନାହିଁ ।

୪. ଖାଦ୍ୟ ବେଶୀ ସିଝାଅ ନାହିଁ ।

୫. ରନ୍ଧନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁରୂପ ପାଣି/ତେଲ/ଉତ୍ତାପ ବ୍ୟବହାର କର ।

ଉପସଂହାର

ରନ୍ଧନ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟର ରୂପ, ବାସ୍ନା ଓ ସ୍ୱାଦ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

- ଜଳ ମାଧ୍ୟମରେ ରନ୍ଧନ କରାଗଲେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଖାଦ୍ୟର ରଙ୍ଗ ଓ ଆକୃତି ସୁରକ୍ଷିତ ରହିଥାଏ ।
- ଶୁଷ୍କ ଉତ୍ତାପରେ ରନ୍ଧାଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟର ନରମତା ଓ ସତେଜତା ଥାଏ ।
- ତେଲ ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ କୁଡ଼ୁମୁଡ଼ୁ, ସୁନେଲି ବାଦାମି ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ । ଏହା ତେଲିଆ ହୋଇନଥାଏ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧନର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

୨. ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ରନ୍ଧନ ସମୟରେ ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ ନଷ୍ଟ ନହେବା ପାଇଁ କେତେକ ଉପାୟ ବତାଅ ।

୩. ପରିବାକୁ କାହିଁକି ଅତି ଛୋଟ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

୪. ପରିବା କାଟି ସାରିଲା ପରେ କାହିଁକି ଧୋଇବ ନାହିଁ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ଜଣେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଦେଖାଇ, ସେହି ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ପଚରା ଯାଇପାରେ ।

୨. ଜଣେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ କେଉଁ କେଉଁ ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରୟୋଗରେ କମ୍ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ ନଷ୍ଟ ହୁଏ, ତାହା ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ପଚରାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ବହି – ପୁସ୍ତକ – ୧ମ ଭାଗ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ୪ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୨

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଚାକ୍ଷୁଷ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବସ୍ତ୍ରର ନମୁନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।

- ବୟନ ବସ୍ତ୍ର
- କଣ୍ଟା ବୁଣା ବସ୍ତ୍ର

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଚାକ୍ଷୁଷ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା କଣ୍ଟାବୁଣା ବସ୍ତ୍ର ଓ ବୟନ ବସ୍ତ୍ରକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ କପଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କର, ଯେମିତି

(କ) ଘରୁ କିମ୍ବା ଦର୍ଜି ପାଖରୁ ବଳକା କପଡ଼ା

(ଖ) ପୁରୁଣା ପଞ୍ଜି / ଟିସାର୍ଟ / ମୋଜା କିମ୍ବା ସ୍ୱେଟର

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ୫ ସେଣ୍ଟିମିଟର × ୫ ସେଣ୍ଟିମିଟର ମାପର କଟା କପଡ଼ାର ନମୁନା ନିଅ ।

୨. ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ଚୟନ ନିମନ୍ତେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଅନୁସାରେ ବୈଶିଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କର ।

୩. ଦୁଇଟି ବୟନ ନମୁନା ଓ ଦୁଇଟି କଣ୍ଟାବୁଣା ନମୁନାକୁ ବାଛ ।

୪. ଏଗୁଡ଼ିକ ତୁମ ପ୍ରୟୋଗ ଖାତାରେ ତଳେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଦୃଶ ଟେବୁଲରେ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ ।

୫. ଏହି ଦୁଇଟି ନମୁନା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ବସ୍ତ୍ର ଚୟନର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

କଣ୍ଟାବୁଣା	ବୟନ
• ଧାରଗୁଡ଼ିକ ବଙ୍କା ହୋଇଥାଏ । • ବର୍ହିଭାଗରେ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ପରସ୍ପର ଛନ୍ଦି ହୋଇଥିବା ଫାଶଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଏ । • ଗୋଟିଏ ବୁଣା ସୂତା (yarn) ବସ୍ତ୍ରରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ରହିଥାଏ ।	• ଧାରଗୁଡ଼ିକ ସମତଳ । • ବର୍ହିଭାଗରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ବିନ୍ୟସ୍ତ ବୁଣା ସୂତା (yarn) ଦେଖାଯାଏ । • ସିଧା ସୂତା (warp) ଏବଂ ଲୁଗା ବୁଣା ସୂତା ଦାମନ ସୂତାରେ ବସ୍ତ୍ର ସଂଯୋଜିତ ହୋଇଥାଏ ।

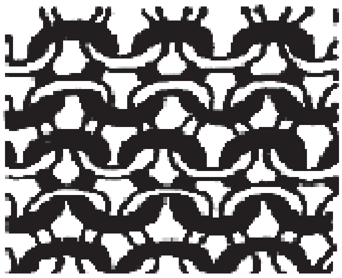

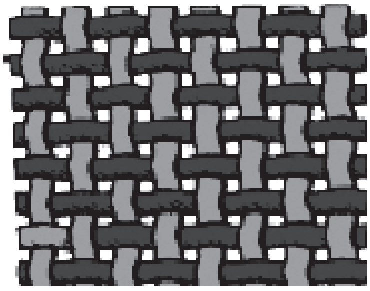

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ବୟନ ନମୁନା		କଣ୍ଢାବୁଣା ନମୁନା	
ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା– ୧କୁ ଅଠାରେ ଲଗାଅ	ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା– ୧ର ଗୁଣାବଳୀ ଲେଖ	ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା– ୨କୁ ଅଠାରେ ଲଗାଅ	ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା– ୨ର ଗୁଣାବଳୀ ଲେଖ

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ବୟନ ଓ କଣ୍ଢାବୁଣା ବସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

୨. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବୟନ ପ୍ରଣାଳୀର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନମୁନା ଦେଖାଇ ତା'ଭିତରୁ ବୟନ ନମୁନା ଓ କଣ୍ଢାବୁଣା ନମୁନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଅଲଗା କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ବହି – ୧ର ପାଠ ବିଷୟ ୧୦ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୩

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଘରେ ଆକସ୍ମିକ ଦୁର୍ଘଟଣା ସମ୍ଭାଳିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟଟକ ପ୍ରାଥମିକ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କରିପାରିବ;
- ଆବଶ୍ୟକ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇବାର ଉତ୍ସକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ;
- ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସରେ ଦରକାରୀ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବ;
- କେତେକ ବିଶେଷତ୍ୱକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସକୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ କରିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ, ବ୍ୟାଣ୍ଡଏଡ୍, ଡେଟଲ କିମ୍ବା ଯେକୌଣସି ଜୀବାଣୁ ରୋଧକ ମଲମ, ଛୋଟ କଇଁଚି, ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍, ତୁଳା, ଯନ୍ତ୍ରଣା ନିବାରକ ବଟିକା ଯେପରି ଆସ୍‌ପ୍ରିନ୍ ଓ ଥର୍ମୋମିଟର ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

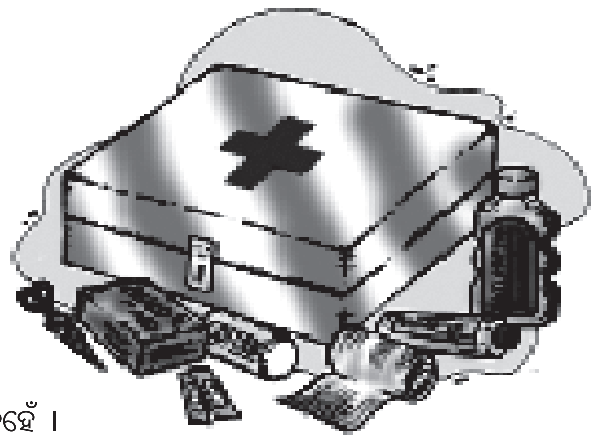

୧. ଘରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ନିଅ ।
୨. ପ୍ରଥମେ ଘରେ ଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କର ।
୩. ଘରେ ନଥିବା ଜିନିଷ କିଣ ।
୪. ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସବୁ ଜିନିଷ ରଖ ।
୫. ବାକ୍ସଟିକୁ ହାତ ପାହାନ୍ତାରେ ରଖ ।

ସାବଧାନତା

୧. ଔଷଧର ଅନ୍ତିମ ଅବଧିକୁ ଯାଞ୍ଚ କର ।
୨. ବାକ୍ସଟିକୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ହାତ ପାହାନ୍ତାରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
୩. ତୁଳା, ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ ଏବଂ ବାକ୍ସଟି ଜୀବାଣୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଞ୍ଚୋଟି ଜିନିଷର ତାଲିକା କର ।
୨. ପରିଷ୍କାର ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ ରଖିବା କ'ଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।
୩. ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସରେ କଇଁଚି କେଉଁ କାମରେ ଲାଗେ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖାଯାଇଥିବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଜିନିଷ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଜିନିଷ ବାଛି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।
୨. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ବାକ୍ସଟିଏ ଦେଖାଇ ସେଥିରେ ନଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ପୁସ୍ତକ ୨ ଭାଗ, ବିଷୟ–୧୩ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୪

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ତୁମ ପରିବାରର ଗୋଟିଏ ମାସର ବ୍ୟୟ ଯୋଜନାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ବ୍ୟୟ ଯୋଜନା ଲେଖିବାର କୁଶଳତା ବିକାଶ କରିପାରିବ ;
- ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ସଚେତନ ହୋଇପାରିବ;
- ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତିବେଳେ ବ୍ୟୟ ଯୋଜନାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କଲମ, ଖାତା, କାଗଜ, ପେନ୍‌ସିଲ୍ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ବ୍ୟୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୀର୍ଷକଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଯୋଗ କର ।

୨. ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଲେଖି ରଖ ।

୩. ମାସ ଶେଷରେ ଏହାକୁ ମିଶାଅ ।

ଶୀର୍ଷକ ↓ ଦିବସ →	ସାପ୍ତାହିକ ଖର୍ଚ୍ଚ							
	ରବିବାର	ସୋମବାର	ମଙ୍ଗଳବାର	ବୁଧବାର	ଗୁରୁବାର	ଶୁକ୍ରବାର	ଶନିବାର	ସମୁଦାୟ
୧. ଖାଦ୍ୟ								
କ୍ଷୀର								
ସଉଦାପତ୍ର								
ପରିବା ଏବଂ ଫଳ								
୨. ପୋଷାକପତ୍ର								
୩. ଗୃହ								
୪. ଶିକ୍ଷା								
୫. ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ								
୬. ମନୋରଞ୍ଜନ								
୭. ଅନ୍ୟାନ								
୮. ସଞ୍ଚୟ								
ସମୁଦାୟ						ଟ.		

ସାବଧାନତା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖର୍ଚ୍ଚର ଶୀର୍ଷକକୁ ପ୍ରତିଦିନ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ଲେଖ ।

ଉପସଂହାର

୧. ଶେଷରେ ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ମିଶାଇବା ପରେ ତାହା ଯଥାର୍ଥ କି ନୁହେଁ ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣ ସହ ଦର୍ଶାଅ ।

୨. ଖର୍ଚ୍ଚ ନିମନ୍ତେ ଖର୍ଚ୍ଚର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦର୍ଶାଅ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଓ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ତିନୋଟି ବିଷୟର ତାଲିକା କର ।

୨. ମନୋରଞ୍ଜନ ନିମନ୍ତେ କିଛି ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରିବା କ'ଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

୩. ସଞ୍ଚୟ କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

୪. ବ୍ୟୟର କେଉଁ ଶୀର୍ଷକରେ ଖର୍ଚ୍ଚକାଟ କରିବା କଷ୍ଟକର ?

୫. ଖାଦ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କମେଇବା ପାଇଁ ତିନୋଟି ଉପାୟ ଲେଖ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ : ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ-୨, ପାଠ ବିଷୟ - ୧୬ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୫

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଏକ ପାରିବାରିକ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନ କଲାବେଳେ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ରଖିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସବ ଆୟୋଜନ କଲାବେଳେ ପରିଚଳନାର ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ;
- ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୋଗ କରି ଉତ୍ସବକୁ ସୁଶୃଙ୍ଖଳ ଭାବେ ସଂଗଠିତ କରିପାରିବ;
- ଉତ୍ସବର ସଫଳତା କିମ୍ବା ବିଫଳତାର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କଲମ ଓ କାଗଜ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

ଘଟଣା ତାରିଖର ବହୁଦିନ ଆଗରୁ କାଗଜରେ ଉତ୍ସବର ଯୋଜନା କରି ଲେଖ । ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପୂରଣ କର । ଯଦି କାହାକୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେବାକୁ ଥାଏ, ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଟେବୁଲରେ ଲେଖ ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ଲକ୍ଷ୍ୟ : ଏହି ଉତ୍ସବର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ ଲେଖ ।

ଯୋଜନା	ସଂଗଠନ	କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ	ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ

ସାବଧାନତା

୧. ତୁମ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଅବଗତ ହୁଅ ।

୨. ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୋପାନର ଯୋଜନା କର ।

୩. ଯୋଜନାକୁ ଅନୁସରଣ କର ।

କିମ୍ବା

ତୁମ ପାଖରେ ହେଉଥିବା କୌଣସି ଉତ୍ସବକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କର ଏବଂ ଏହାକୁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

- ଉତ୍ସବ ଆରମ୍ଭର ସମୟ
- ଉତ୍ସବର ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନ
- ଏହାର ପୁରାପୁରି ପରିଚାଳନା
- ସ୍ଥାନ – ପରିବେଶ
  – ସାଜସଜ୍ଜା

ଏହି ଉତ୍ସବ ପରିଚାଳନାରେ କି କି ଉନ୍ନତିମୂଳକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଣାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ଲେଖ ।

ଉପସଂହାର

ଉତ୍ସବଟି ଶେଷ ହେବା ପରେ ତା'ର ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ଉତ୍ସବର ସମସ୍ତ ଭାଗ ତଥା ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଘଟଣା ବିନା ବାଧା ବିଘ୍ନରେ ସୁରୁଖୁରୁରେ ହୋଇପାରିଅଛି ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଯୋଜନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଭଲ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା କାହିଁକି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ?

୨. ମୂଲ୍ୟନିରୂପଣ କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

୩. ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଦେବାର ଦୁଇଟି ସୁବିଧା ଓ ଦୁଇଟି ଅସୁବିଧା ଦର୍ଶାଅ ।

୪. ତୁମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ଦାୟିତ୍ୱକୁ କିପରି ସେମାନେ ଠିକ୍‌ରେ ତୁଲାଇବେ ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କୁହାଯାଇ ତାହା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ୨ ପାଠ, ବିଷୟ–୧୪ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୬

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଉଥିବା ଦୁଇ ପିଲା ଥିବା ଏକ ଗୃହିଣୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ନର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟର (୪ଟା ରୁ ୮ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ କରାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ କାମକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ;
- କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମରେ କରିପାରିବ;
- କେତେବେଳେ ଓ କିପରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯାଇପାରେ ତାହା ସ୍ଥିର କରିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କଲମ ଏବଂ କାଗଜ

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଭିତରେ କରାଯିବା କାମଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କର । ଯେମିତି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାର୍କକୁ ନେବା / ସଙ୍ଗୀତ ଶ୍ରେଣୀକୁ ନେବା / ଦୋକାନ ବଜାରରୁ କିଣାକିଣି କରିବା, ପିଲାମାନଙ୍କ ଘରେ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା, ରୋଷେଇ କରିବା, ଆସନ୍ତାକାଲି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

୨. ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟ ଅନୁମାନକରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର ଓ ତା'ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ବା ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଲେଖ ।

୩. ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କିଛି କାମ ଦେଇ ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାରକୁ କମେଇ ଦେଇ ପାରିବ କି ନାହିଁ ଦେଖ ।

୪. ସମୟ ଯୋଜନାକୁ ଯାଞ୍ଚ କର । ଯୋଜନା ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହ ମେଳ ଖାଉଥିବା ଉଚିତ୍ ।

୫. କାର୍ଯ୍ୟ କରିସାରିବା ପରେ ସମୟ ଯୋଜନାର ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ।

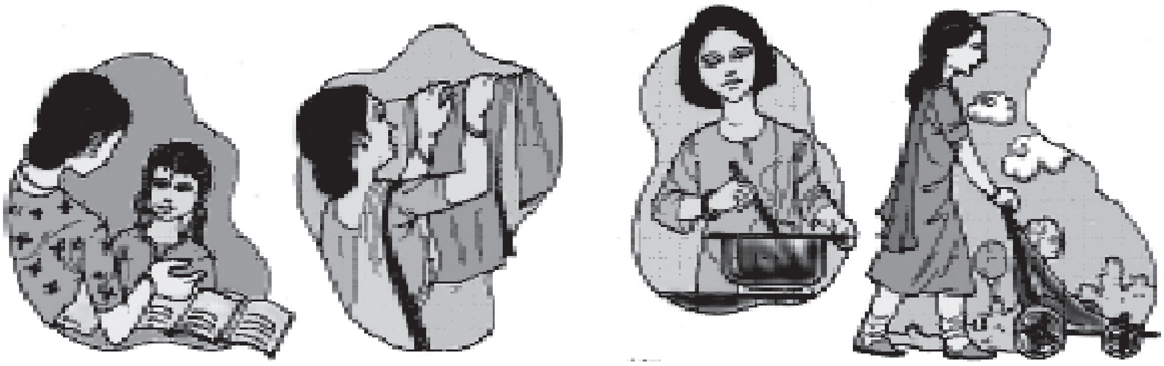

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ସମୟ ଯୋଜନା

ସମୟ	କାର୍ଯ୍ୟ	ମୂଲ୍ୟାୟନ

ସାବଧାନତା

୧. ସହଜରେ ଅନୁସରଣ କରି ନପାରିବା ଭଳି ସମୟ ଯୋଜନା କର ନାହିଁ ।

୨. ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ସନୋରଞ୍ଜନ ନିମନ୍ତେ କିଛି ସମୟ ରଖ ।

୩. କାମ ବ୍ୟାବହାରିକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଉପସଂହାର

ଯୋଜନାକୁ ତର୍ଜମା କରି ଅଧ୍ୟୟନ କର ଓ ତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ଗୋଟିଏ ଭଲ ସମୟ ଯୋଜନାରେ ବିଶ୍ରାମ ସହ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସମୟ ଥାଏ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ସମୟ ଯୋଜନା କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ?

୨. ତୁମେ ସମୟର ଯଥାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କେମିତି କରିବ ?

୩. କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତିନିଧି ନିଯୋଗ ବା ଅନ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନେବା କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମୟ ଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୨. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିଜ ପାଇଁ ସାରାଦିନର ସମୟ ଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ଭାଗ ୨ର ପାଠ ବିଷୟ–୧୫ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୭

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗୁଣାତ୍ମକ ଚିହ୍ନ ନେଇ ଏକ ଉତ୍ପାଦ ନିମନ୍ତେ ସୂଚନା ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।

(କ) ଆଇ.ଏସ୍.ଆଇ (ISI)

(ଖ) ଏଫ୍.ପି.ଓ (FPO)

(ଗ) ଆଗମାର୍କ (AGMARK)

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଗୋଟିଏ ଉତ୍ପାଦ ଉପରେ କୌଣସି ସୂଚନା ଛପାଯିବ ବା ଖୋଦେଇ ହେବ ତାହା ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ;
- କିଣିବା ସମୟରେ ଗ୍ରାହକ କିପରି ଠିକ୍ ଜିନିଷ ବାଛିବେ ସେଥିପାଇଁ ଉତ୍ପାଦର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସୂଚନା ଦେଇ ସୂଚନାପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବ;

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କଲମ ଓ କାଗଜ

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ଉତ୍କର୍ଷତା ଚିହ୍ନ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ପାଦ ଚିହ୍ନଟ କର, ତାର ନାମ ଦିଅ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ –

   * ଆଇ.ଏସ୍.ଆଇ ସହ ବିଜୁଳି ପଙ୍ଖା ପରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରଞ୍ଜାମ,
   * ଏଫ.ପି.ଓ ଚିହ୍ନ ସହ ଜାମ୍ ପରି ଫଳଜାତ ପଦାର୍ଥ,
   * ଆଗମାର୍କ ଚିହ୍ନ ସହ ଗହମ, ଅଟା ପରି କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

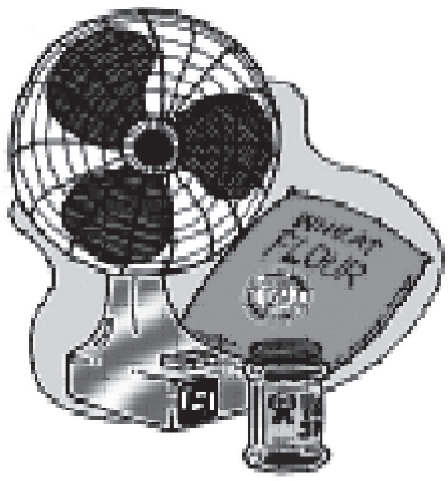

୨. ସୂଚନାପତ୍ରରେ ଦିଆଯିବା ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । ସୂଚନା ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ।

   (କ) ଉତ୍ପାଦ ନାମ ।

   (ଖ) ବ୍ୟବସାୟ ଓ ବ୍ରାଣ୍ଡର ନାମ ।

   (ଗ) ପ୍ରସ୍ତୁତକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ।

   (ଘ) ଉପାଦାନ / ସୂଚୀପତ୍ର ।

   (ଙ) ଉତ୍ପାଦର ବ୍ୟବହାର ।

(ଚ) ଉତ୍ପାଦ ବ୍ୟବହାର ସମୟରେ ସାବଧାନତା ।

(ଛ) ପାଚନଧର୍ମୀ ଉତ୍ପାଦର ପ୍ରସ୍ତୁତି ତାରିଖ ଓ ଅନ୍ତିମ ଅବଧି ତାରିଖ ।

(ଜ) ନିର୍ଭରୋକ୍ତି ଅବଧି (Guarantee period)

(ଝ) ଉତ୍ପାଦ ମୂଲ୍ୟ (MRP)

୩. ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ଲେଖ ।

୪. ତୁମ ସୂଚନାପତ୍ରର ଆକାର ସ୍ଥିର କର ।

୫. ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୂଚନାପତ୍ର ଉତ୍ପାଦ ଉପରେ କିମ୍ବା ପୁଡ଼ିଆ ଉପରେ ଛପା ବା ଖୋଦେଇ କରାଯାଇପାରେ ।

୬. ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକ ଅଭିନବ ଭାବରେ ସଜାଡ଼ି ଲେଖ ।

ସାବଧାନତା

୧. ସୂଚନାପତ୍ର ଉପରେ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଲେଖ ।

୨. ସୂଚନାପତ୍ର ଉପରେ ଠିକ୍ ସୂଚନା ଦେବାକୁ ପଛାଅ ନାହିଁ ।

୩. ସମସ୍ତ ସୂଚନା ସଂକ୍ଷୀପ୍ତ ଭାବରେ ସଜାଡ଼ି ଲେଖ ।

୪. ଉତ୍ପାଦର ଆକାରକୁ ଧ୍ୟାନ ରଖ ।

ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ଉତ୍ତମ ସୂଚନାପତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଛପା ହୋଇଥାଏ ଯାହାଫଳରେ କି ଜଣେ ଗ୍ରାହକ ତାକୁ ସୁବିଧାରେ ପଢ଼ିପାରେ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ସୂଚନା ପତ୍ରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ରହିବା, କ'ଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

୨. ଉତ୍ପାଦନର ପ୍ରସ୍ତୁତି ତାରିଖ ଓ ଅନ୍ତିମ ଅବଧି ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

୩. ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ସୂଚନା ପତ୍ର ରହିବା କାହିଁକି ଦରକାର ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ଗୋଟିଏ ଉତ୍ପାଦର ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୨. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନାପତ୍ର ଦେଇ ତାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୩. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଭୁଲ ସୂଚନାପତ୍ର ଦେଇ ଠିକ୍ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ଭାଗ ୨ର ପାଠ ବିଷୟ–୨୨ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

କିମ୍ବା

* ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁଣାତ୍ମକ ଚିହ୍ନ ବାଛ ଏବଂ ସୂଚନା ପତ୍ରରେ କେଉଁ ସବୁ ସୂଚନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ୍ ଲେଖ । ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨ନମ୍ବରକୁ ବିଚାର କର ।

କ୍ରମିକ ସଂ	ଗୁଣାତ୍ମକ ଚିହ୍ନ	ସୂଚନା ପାଇଁ ସୂଚନା ପତ୍ର
1	ଆଇ.ଏସ୍.ଆଇ (ISI)	
2	ଏଫ୍.ପି.ଓ (FPO)	
3	ଆଗମାର୍କ (AGMARK)	

* ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୮

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଘରର ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରତି ବିପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ବିଷୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଓ ତହିଁରେ ସୁଧାର ଆଣିବା ।

- ଚଟାଣ ପାଖରେ ପ୍ଲଗ ପଏଣ୍ଟ ।
- ଫିନାଇଲ୍, କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ଓ ଔଷଧ ପାଇଁ ଜାଗା ।
- ଛାତ ଉପରେ ପାରାପୀଠ ବା ଧାର ।
- ସିଡ଼ିର ରେଲିଂ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଘରର ନିରାପତ୍ତା ବିପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୋଇପାରିବ;
- ଘରେ ଔଷଧ ଓ ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥକୁ ରଖିବା ପାଇଁ ନିରାପଦ ଜାଗା ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ;
- ଛାତ ଉପରେ ରେଲିଂ, ପାରାପୀଠ, ଗାଧୁଆଘର ଓ ରୋଷେଇ ଘର ଚଟାଣ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ କହିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କଲମ ଓ କାଗଜ

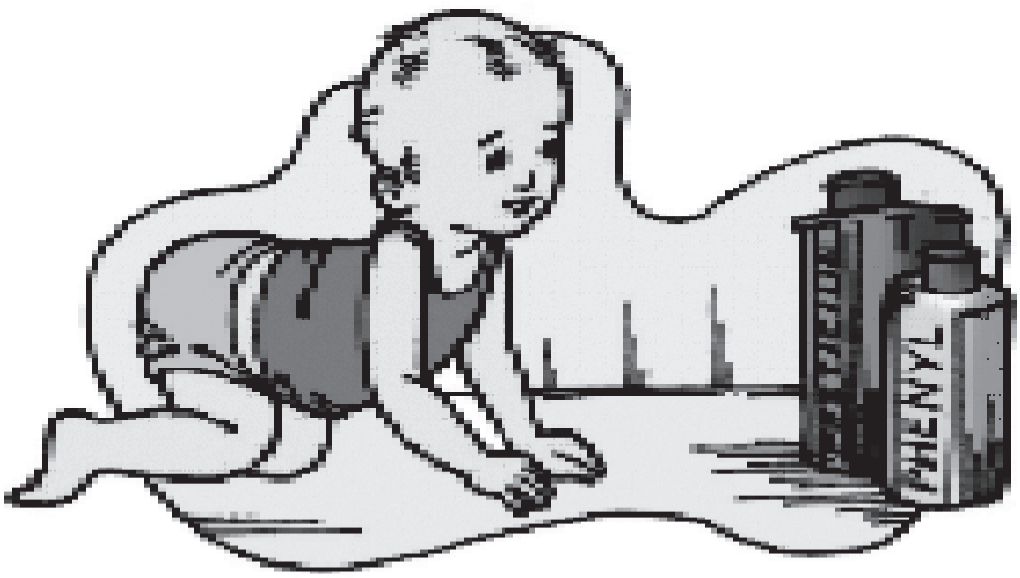

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

ଘରର ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରତି ବିପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ବିଷୟ ସନ୍ଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଉପରେ ନଜର ପକାଅ । ହଁ ଏବଂ ନାହିଁରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଅ ।

		କ୍ର.ସଂ	ହଁ	ନାହିଁ
ପ୍ଲଗ ପଏଣ୍ଟ	୧. ଚଟାଣ ପାଖରେ ପ୍ଲଗ ପଏଣ୍ଟ ଅଛି କି ?	୧		
	୨. ପ୍ଲଗ ପଏଣ୍ଟରେ ଆଇ.ଏସ୍.ଆଇ ଚିହ୍ନ ଅଛିକି ?	୨		
	୩. ପ୍ଲଗ ପଏଣ୍ଟରେ ଘୋଡ଼ଣୀ ଅଛି କି ?	୩		
	୪. ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକରେ ଠିକ୍ ତାର ଓ ପଏଣ୍ଟ ଅଛି କି ?	୪		
	୫. ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ ସହ ଭୂତଳ ସଂଯୋଜକ ଅଛି କି ନାହିଁ ?	୫		
ଗନ୍ତାଘର	୬. ଫିନାଇଲ୍, ଔଷଧ, କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ଅଲଗା ଅଲଗା ଥାକରେ ଅଛି କି ?	୬		
	୭. ଏହି ସବୁ ଜିନିଷରେ ସୂଚନା ପତ୍ର ଅଛି କି ?	୭		
ଛାତ	୮. ଛାତ ଉପରେ ବାଡ଼ ନିରାପତ ଅଟେ କି ?	୮		
	୯. ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିରାପଦ ଅଟେ କି ? (ଖୋଲା/ଜାଲିଲଗା/ନିବୁଜ?)	୯		
ସିଡ଼ି	୧୦. ସିଡ଼ିରେ ରେଲିଂ ଅଛି କି ?	୧୦		
	୧୧. ରେଲିଂ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିରାପଦ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି କି ?	୧୧		
ଚଟାଣ	୧୨. ଗାଧୁଆ ଘର ଓ ରୋଷେଇ ଘର ଚଟାଣ ଶୁଖିଲା ଅଛି କି ?	୧୨		
	୧୩. ଚଟାଣରେ ପାପୋଛ ପଡ଼ିଛି କି ନାହିଁ ?	୧୩		
	୧୪. ଚଟାଣରେ ଅଳିଆମଳିଆ ଜିନିଷ ପଡ଼ି ଅପରିଷ୍କାର ହୋଇଛି ନା ପରିଷ୍କାର ଅଛି ?	୧୪		

ସାବଧାନତା

ସମସ୍ତ ନିରାପତ୍ତା ସୂଚନା ତର୍ଜମା କରି ଭଲ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କର ।

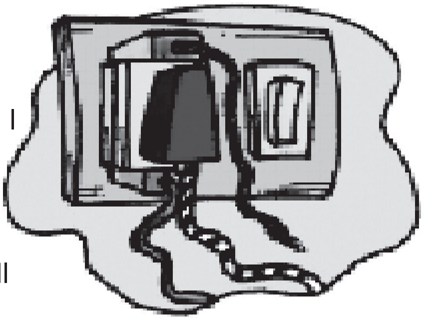

ଉପସଂହାର

ଭଲ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ସୁଧାର ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଆଇ.ଏସ୍.ଆଇ ଚିହ୍ନଥିବା ବୈଦ୍ୟୁତିକ ପ୍ଲଗ ବ୍ୟବହାରର ଉପକାରୀତା କ'ଣ ?

୨. ଆମେ ଔଷଧ, ଫିନାଇଲ, କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ରଖିବା ପାଇଁ କାହିଁକି ଉଚିତ୍ ଜାଗା ଆବଶ୍ୟକ କରୁ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖାଇ ତାର ନିରାପତ୍ତା ବିଷୟରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ଭାଗ ୨ର ପାଠ ବିଷୟ–୨୨ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୯

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଦିଆଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତୁକୁ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗରେ ବିଭାଜନ କରିବା । ଆହାରରେ ଦିଆଯାଇ ନଥିବା ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତୁକୁ ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କହିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଖାଦ୍ୟ ସୂଚୀରେ ଥିବା ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁରେ ବ୍ୟବହୃତ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କରିପାରିବ;
- ଏହି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିପାରିବ;
- ତୁମେ ଖାଇଥିବା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ସୁଷମ କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିପାରିବ;
- ଭୋଜନ ସୁଷମ ନହୋଇଥିଲେ ସେଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କହିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କାଗଜ, କଲମ, ସ୍କେଲ୍ ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ପ୍ରଦତ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ସୂଚୀ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବେ ଅଧ୍ୟୟନ କର ।

୨. ଖାଦ୍ୟ ସୂଚୀରେ ଥିବା ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତୁରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଯତ୍ନର ସହିତ ତାଲିକା କର ।

୩. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ କର ।

୪. ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନରେ ନଥିବା ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗକୁ ଚିହ୍ନଟ କର ।

୫. ଆହାରକୁ ସୁଷମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେଥିରେ ନଥିବା ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗର ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ ଅର୍ନ୍ତଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅ ।

ଭୋଜନ ସୂଚୀ

ରାଜମା
ଭାତ / ଜୀରା ପଲଉ
ଆଳୁ ତରକାରୀ
କ୍ଷିରୀ

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

କ୍ର.ସଂ	ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ	ବ୍ୟବହୃତ ଖାଦ୍ୟ	ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ	ଖାଦ୍ୟବର୍ଗ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ

ସାବଧାନତା

୧. ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ଅଧ୍ୟୟନ କର ।

୨. ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କର ।

୩. କୌଣସି ଖାଦ୍ୟବର୍ଗକୁ ଭୁଲିଯାଅ ନାହିଁ ।

ଉପସଂହାର ଓ ଉତ୍କୃଷ୍ଟତା ନିମନ୍ତେ ସୂଚନା

୧. ଭୋଜନରେ ସବୁ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।

୨. ଭୋଜନରେ ନଥିବା ଖାଦ୍ୟବର୍ଗର ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କର ।

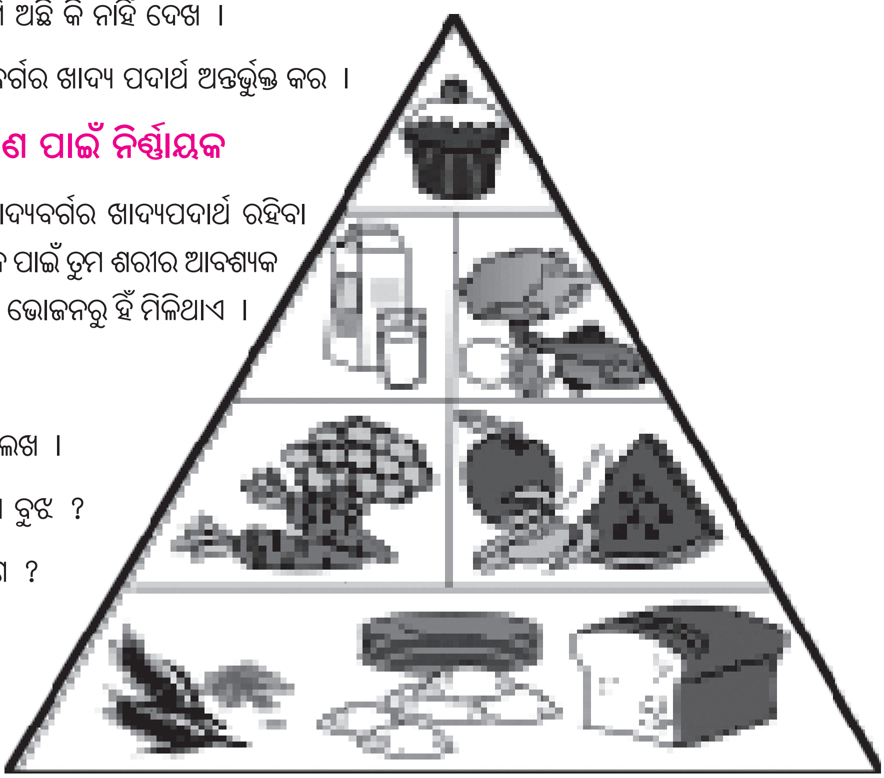

ଏକ ଭୋଜନର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ଗୋଟିଏ ସୁଷମ ଭୋଜନରେ ସବୁ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗର ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକ ସାଧାରଣ ସୁସ୍ଥ ଜୀବନ ପାଇଁ ତୁମ ଶରୀର ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ ଏହିଭଳି ଭୋଜନରୁ ହିଁ ମିଳିଥାଏ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗର ନାମ ଲେଖ ।

୨. ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

୩. ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ କ'ଣ ?

୪. ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ ଅଧିକ ଶ୍ୱେତସାର ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଲେ କ'ଣ ହେବ ?

୫. ଗୋଟିଏ ମାଆ ତା' ପିଲାକୁ କ୍ଷୀର ପିଇବା ପାଇଁ କାହିଁକି ବାଧ କରେ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଅସନ୍ତୁଳିତ ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ ଦିଆଯାଉ ତାକୁ ସନ୍ତୁଳିତ ବା ସୁଷମ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୨. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଖାଇଥିବା ଭୋଜନ ମନେପକାଇ ତାହା ସୁଷମ କି ନାହିଁ ବୋଲି ପଚରାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ଭାଗ ୧ର ପାଠ, ବିଷୟ–୩ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୦

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ବୟସ, ଲିଙ୍ଗ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭୋଜନକୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ବ୍ୟକ୍ତିର ଶାରୀରିକ କାର୍ଯ୍ୟ, ବୟସ ଓ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପୁଷ୍ଟି ବିଷୟରେ ଜାଣିପାରିବ;
- ପରିବାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଅନୁପାତିକ ଭୋଜନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ :

କାଗଜ, କଲମ

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ନିମ୍ନ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କର ।

୨. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅ ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ଟେବୁଲ (କ) : ସାଧାରଣ ସୂଚନା

କ୍ର.ସଂ	ପରିବାର ସଦସ୍ୟ	କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କର ଯଦି କିଛି ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ	ବୟସ	ଲିଙ୍ଗ	ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ
୧	ସ୍ୱାମୀ		୪୫	ପୁରୁଷ	କଠିନ ଶ୍ରମ
୨.	ସ୍ତ୍ରୀ		୩୯	ମହିଳା	ସାଧାରଣ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ
୩.	ପିଲା		୪	ମହିଳା	
୪.	ଜେଜେବାପା		୬୨	ପୁରୁଷ	ସାଧାରଣ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ
୫.	କିଶୋର		୧୬	ପୁରୁଷ	କଠିନ ଶ୍ରମ

ଟେବୁଲ (ଖ) : ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟ ବିତରଣ / ଦରକାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ।

	ବାପା	ମାଆ	ପିଲା	କିଶୋର	ଜେଜେବାପା
ପ୍ରାତଃକାଳ					
ଜଳଖିଆ					
ପ୍ରାକ୍ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ					
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ					
ସାନ୍ଧ୍ୟ ଚାହା					
ରାତ୍ରି ଭୋଜନ					

ସାବଧାନତା

୧. ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କର ବୟସ, ଲିଙ୍ଗ, ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୁଅ ।

୨. ଆହାର ଯୋଜନା କଲାବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟବର୍ଗରୁ ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟିଏ ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କର ।

ଉପସଂହାର ଓ ଉତ୍କୃଷ୍ଟତା ପାଇଁ ସୂଚନା

୧. ଆହାର ଯୋଜନା ସନ୍ତୁଳିତ ନା ଅସନ୍ତୁଳିତ ଏବଂ ସେହି ଖାଦ୍ୟ ପରିବାର ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ କି ନାହିଁ ନଜର ଦିଅ ।

୨. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭୋଜନରେ କାହିଁକି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ ଗୋଟିଏ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ :

ପିଲା, ଜେଜେବାପା, କିଶୋର, କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ୱାମୀ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

- ପିଲାମାନେ ଅଳ୍ପ କିନ୍ତୁ ବାରମ୍ବାର ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ।
- ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସବୁପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ନଥାନ୍ତି ।
- ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଷମାନେ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିସାର ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ।
- ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିବା ସଦସ୍ୟମାନେ କଠିନ ଶ୍ରମ କରୁଥିବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା କମ୍ କ୍ୟାଲୋରୀ ବା ଶକ୍ତି ଦରକାର କରନ୍ତି ।
- ଅସୁସ୍ଥତା ସମୟରେ ରୋଗୀର ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଖାଦ୍ୟର ଗୁଣ, ପରିମାଣ ଏବଂ ଖାଇବା ସମୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଆହାର ଯୋଜନା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

୨. ଆହାର ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦକ ବା କାରଣ ସମୂହର ତାଲିକା କର ।

୩. ଗହମରୁ କିପରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରରେ ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରି ଶିଶୁ ଓ ଗୋଟିଏ କିଶୋରକୁ ଦିଆଯାଇପାରିବ ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟସୂଚୀ ଦିଆଯାଇ ତାକୁ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୨. କେବଳ ଗୋଟିଏ ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତୁକୁ ବିଭିନ୍ନ ବୟସର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିପରି ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରି ଦିଆଯାଇପାରିବ, ତାହା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୩. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପରିବାରର ଅସୁସ୍ଥତା ସମୟରେ ଭୋଜନ ଅନୁପାତିକ ଭାବେ ଦେବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ୧ର ପାଠ, ବିଷୟ–୩ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୧

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଦହନ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବସ୍ତ୍ର ତନ୍ତୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ତୁମେ –

ଦହନ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ;

ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିବା ଠକାମୀ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇପାରିବ;

ନିଜ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ବାଛିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କନା ଟୁକୁଡା, ଗୋଟିଏ ଛୁଞ୍ଚି, ଚିମୁଟା, ଗୋଟିଏ ମହମବତୀ ଓ ଦିଆସିଲି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉତ୍ସ !

ଘରେ ଥିବା ପୁରୁଣା କପଡ଼ା ଖଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଦରଜୀ ପାଖରେ ମିଳୁଥିବା ବଳକା କନା ଟୁକୁଡ଼ା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ :

୧. ଯେକୌଣସି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ୧୦ ପ୍ରକାରର ଟୁକୁଡା କନା ବାଛ ।

୨. ଏହା ଉପରେ ୧ ରୁ ୧୦ କରି ନମ୍ବର ଲେଖ ।

୩. ୧ ନମ୍ବର ଲେଖାଥିବା କନା ଟୁକୁଡ଼ା ନିଅ । ଗୋଟିଏ ଛୁଞ୍ଚି ସାହାଯ୍ୟରେ କନା ଧାରରୁ ସୂତା ଟାଣି ବାହାର କର ।

୪. ଦିଆସିଲି ଦ୍ୱାରା ମହମବତୀ ଜଳାଅ ।

୫. ଟାଣି ବାହାର କରିଥିବା ସୂତାକୁ ଚିମୁଟାରେ ଧରି ମହମବତୀ ଶିଖାରେ ଦେଖାଅ ।

୬. ଧ୍ୟାନ ସହକାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କର ।

୭. କ'ଣ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲ ତାହା ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଲେଖ ।

୮. ଏହି ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କନା ଟୁକୁଡାକୁ ମହମବତୀ ଶିଖାରେ ପୋଡ଼ି କ'ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲ ତାହା ଲେଖି ରଖ ।

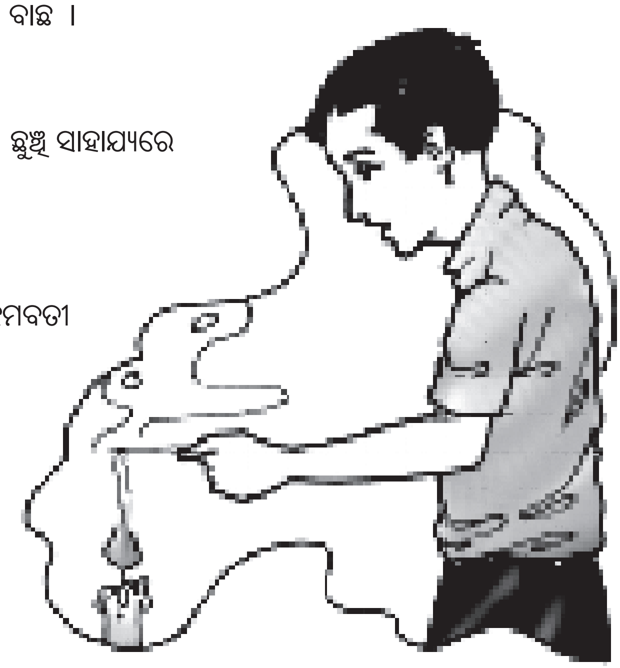

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ଟୁକୁଡାକନା ନଂ	ଅଗ୍ନିଶିଖାରେ ଦହନ	କି ପ୍ରକାର ଅଗ୍ନିଶିଖା	ଗନ୍ଧ	ପାଉଁଶ	ଚିହ୍ନଟ ବସ୍ତ୍ର
୧.					
୨.					
୩.					
୪.					
୫.					
୬.					
୭.					
୮.					
୯.					
୧୦.					

ସାବଧାନତା

୧. ଠିକ୍ ଫଳାଫଳ ଜାଣିବା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା କପଡ଼ାରୁ ଲମ୍ବ ଆକାରର ସୂତା ଟାଣି ବାହାର କରିଥିବା ଦରକାର ।

୨. ସୂତାକୁ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ିବା ସମୟରେ ଚିମୁଟା ବ୍ୟବହାର କର ।

୩. ନିଆଁରେ ଦେଖାଇବା ପରେ ପୋଡ଼ା ସୂତାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୁଙ୍ଘ ନାହିଁ ।

୪. ଥଣ୍ଡା ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଉଁଶକୁ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ପରୀକ୍ଷା କର ନାହିଁ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଯଦି ପୋଡ଼ିବା ପରେ ସୂତାର ପୋଡ଼ା ଅଂଶ ଟାଣ ମାଳି ପରି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତାହା କି ପ୍ରକାରର ତନ୍ତୁ ?

୨. ତୁମେ ତନ୍ତୁଟିକୁ ନିଆଁ ପାଖରେ ଦେଖାଇଲେ ସେଥିରେ ଯଦି ସହଜରେ ନିଆଁ ଧରି ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ଶିଖା ବାହାରୁଛି, ତେବେ ତାହା କି ପ୍ରକାର ତନ୍ତୁ ?

୩. ଯଦି ଗୋଟିଏ ତନ୍ତୁକୁ ପୋଡ଼ିଲେ ପୋଡା କ୍ଷୀରର ଗନ୍ଧ ବାହାରୁଛି ତେବେ ତାହା ପ୍ରାଣୀଜ ନାଁ ଭିତ୍ତିକ ତନ୍ତୁ ?

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ :

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ପୁସ୍ତକ ୧ମ ଭାଗର ବିଷୟ ୧୦ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

ଅଥବା

* **ଲକ୍ଷ୍ୟ :** ଦିଆଯାଇଥିବା ବସ୍ତ୍ରକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ଏବଂ ତା'ର ମସୃଣତାକୁ ଅନୁଭବ କରି ବସ୍ତ୍ରତନ୍ତୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।

କ୍ରମିକ ନଂ	ଚିହ୍ନଟ ବସ୍ତ୍ର
୧	
୨	
୩	
୪	
୫	

* **ସୂଚନା : ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।**

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୨

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ସରୁ ଏବଂ ଲମ୍ବ ଭାବରେ କଟା ହୋଇଥିବା କାଗଜ ଖଣ୍ଡରେ ରେଖାଚିତ୍ର ନମୁନା ବା ସାଧା ବୁଣାର ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ତୁମେ ସାଧା ବୁଣା ଦ୍ୱାରା ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତିର କୌଶଳ ବୁଝିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

୧. ଚିତ୍ର ନଂ ୩ କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖ ।

୨. ସେହିପରି ସ୍କେଲ୍ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ବାକ୍ସ–୧ରେ କର ।

୩. ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗର ସରୁ ଲମ୍ୱା କାଗଜ ଚିତ୍ର ନଂ–୧ରେ ଦିଆଯିବା ଭଳି (୨ ମିଲିମିଟର ଓସାର) କାଟ ।

୪. କାଗଜ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଲମ୍ୱା ବାକ୍ସର ଆୟତନଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୫. ଚିତ୍ର ନଂ.୨ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଭଳି କାଗଜ ଖଣ୍ଡକୁ ନେଇ ଚଟେଇ ପରି ବୁଣ ।

୬. ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବୁଣିସାରିବା ପରେ ଏହି ନମୁନାଟିକୁ ବାକ୍ସ–୨ରେ ଅଠା ସାହାଯ୍ୟରେ ଲଗାଅ ।

ଚିତ୍ର ନଂ–୧

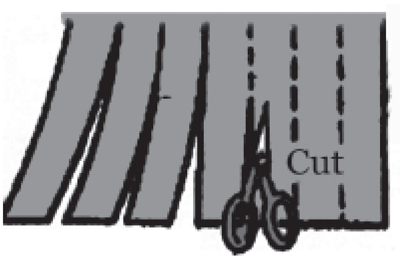

(କ) ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗର କାଗଜ

ଚିତ୍ର ନଂ–୨

(ଖ) ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗର କାଗଜ

ବାକ୍ସ–୧

ବାକ୍ସ–୨

ସାବଧାନତା

ଓସାର ଭାବରେ ବୁଣାଯାଉଥିବା ସୂତା, ଲମ୍ବ ଭାବରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସୂତାର ଉପରେ ଥରେ ଓ ତଳେ ଥରେ, ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମରେ ଛନ୍ଦା ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ଏକ ଉତ୍ତମ ବୁଣା ଶୈଳୀରେ ଓସାର ସୂତା ଏବଂ ଲମ୍ବ ଭାବରେ ରଖାଯାଉଥିବା ସୂତା ଭଲ ଭାବରେ ପରସ୍ପର ସହିତ ଯାକି ହୋଇ ବୁଣା ହେଲେ ବସ୍ତ୍ରଟି ଖୁବ୍ ଚିକ୍କଣ, ସାନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଦୃଢ଼ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଓସାର ସୂତା (weft) ଏବଂ ଲମ୍ବ (warp) ଭାବରେ ରଖାଯାଉଥିବା ସୂତା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

୨. ଗୋଟିଏ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ ଗୁଣ ପ୍ରତିଧ୍ୟାନ ଦେବ ?

୩. ସାଧା ବୁଣା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ବସ୍ତ୍ରର ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଫିତା ଦ୍ୱାରା ବା ପଶମ ସୂତାରେ ଏକ ସାଧାବୁଣାର ନମୁନା କରିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ୧ମ ଭାଗର ୧୦ମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

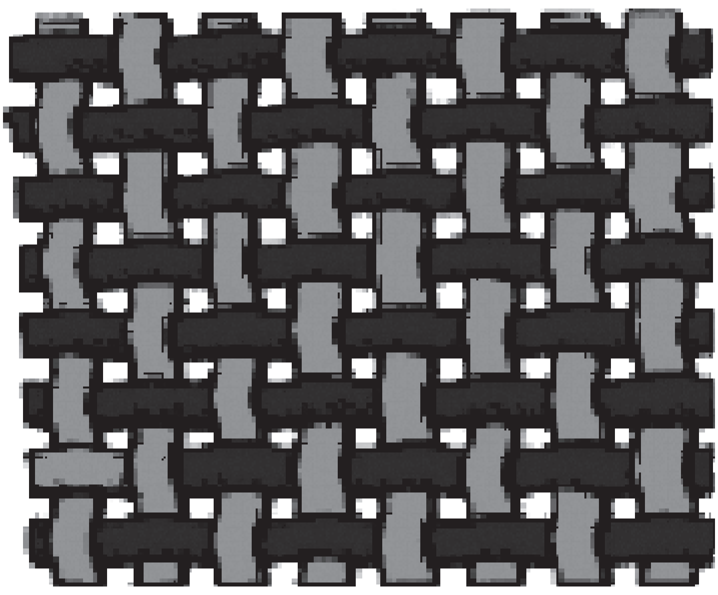

ଚିତ୍ର ନଂ–୩

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୩

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଧଳା କାର୍ପାସ ବା ସୂତା ବସ୍ତ୍ରରୁ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ଛଡ଼ାଇବା ।

(କ) ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ

(ଖ) ଦୁଇଦିନ ପରେ

ଦାଗ

୧. ଚାହା/କଫି

୨. ରକ୍ତ/କ୍ଷୀର/ଅଣ୍ଡା

୩. ତେଲ

୪. ରଙ୍ଗ/ନେଲ୍‌ପଲିଶ୍

୫. କାଳି

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ତୁମେ –

- ଦାଗ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବ,
- ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ବାଛିପାରିବ,
- ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦ୍ଧତି ବାଛି ପାରିବ,
- ବସ୍ତ୍ରରୁ ସଦ୍ୟ ଲାଗିଥିବା ଦାଗ କିମ୍ବା ଦୁଇଦିନର ପୁରୁଣା ଦାଗ ଛଡ଼ାଇ ପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

୧. ଧଳା କାର୍ପାସ କପଡ଼ାର ୧୫ଟି ନମୁନା (ପ୍ରତ୍ୟେକର ଆକାର ୫ ସେଣ୍ଟିମିଟର ୫ ସେଣ୍ଟିମିଟର) ।

୨. ପାଣି

୩. ସାବୁନ

୪. ଗ୍ଲିସେରିନ୍

୫. ଲୁଣ

୬. ଟାଲକମ୍ ପାଉଡର

୭. ଖଟା ଦହି

୮. ଲେମ୍ବୁ ରସ

୯. କିରୋସିନ

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

୧. ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ଧଳା କପଡ଼ାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଦାଗ ଲଗାଅ । ଯେପରି ୩ଟିରେ ଚା ଦାଗ, ୩ଟିରେ ତେଲ ଦାଗ ଏବଂ ୩ଟିରେ ରଙ୍ଗଦାଗ ଇତ୍ୟାଦି । ଏହିପରି ସବୁ କପଡ଼ାରେ ଦାଗ କର ।

୨. ତଳ ଟେବୁଲରେ ଥିବା ସ୍ତମ୍ଭ-୧ରେ ଗୋଟିଏ ଦାଗଯୁକ୍ତ ନମୁନା ଅଠା ଦେଇ ଲଗାଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ପାଖରେ ଦୁଇ ଯୋଡ଼ା ଦାଗଯୁକ୍ତ କପଡ଼ାର ନମୁନା ଅଛି ।

୩. ଏହାପରେ ବାକିଥିବା ନମୁନାଗୁଡ଼ିକ ଭଲ ଭାବରେ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଦିଅ, ଯେପରିକି ସେଗୁଡ଼ିକ ଓଲଟପାଲଟ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ସେଥିରୁ ଏକ ଯୋଡ଼ା ନମୁନା ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ ରଖ ।

୪. ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ନମୁନାରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଦାଗକୁ ତାର ରଙ୍ଗ, ଗନ୍ଧ ଓ ଅନୁଭବ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ କର ଏବଂ ଏହାକୁ ତଳ ଟେବୁଲର ସ୍ତମ୍ଭ-୨ରେ ଲେଖ ।

୫. ବହିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଚିହ୍ନିତ ଦାଗ କପଡ଼ାରୁ ଛଡ଼ାଅ ।

୬. ଦାଗ ଛାଡ଼ିଥିବା ପରିଷ୍କାର କପଡ଼ାର ନମୁନାକୁ ଟେବୁଲ୍‌ର ସ୍ତମ୍ଭ-୩ରେ ଅଠା ଦେଇ ଲଗାଅ ।

୭. ଏହିପରି ଦୁଇଦିନ ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଡ଼ା ଦାଗ ଲଗାଯାଇଥିବା ନମୁନାରୁ ସମାନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଦାଗକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିସାରି ଛଡ଼ାଅ ।

୮. ଦାଗଛଡ଼ା ପରିଷ୍କାର କପଡ଼ାକୁ ଟେବୁଲର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ ।

୯. ଅନୁସୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ତଳ ଟେବୁଲର ପଞ୍ଚମ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କର ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ଟେବୁଲ

ଦାଗ କପଡ଼ା	ଦାଗ	ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଛଡ଼ାଯାଇଥିବା	ଦୁଇଦିନ ପରେ ଛଡ଼ାଯାଇଥିବା	ଅନୁସୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ	
				ଚିହ୍ନଟ କରିବା	ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା
୧	୨	୩	୪	୫	୬

ସାବଧାନତା

୧. ଦାଗକୁ ଚିହ୍ନଟ କର ଏବଂ ତାହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଛଡ଼ାଅ ।

୨. ପ୍ରଥମରୁ ଗାଢ଼ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ ।

୩. ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପରେ ଭଲ ଭାବରେ ବାରମ୍ବାର ଧୁଅ ।

ଉପସଂହାର

୧. ଯଥା ସମ୍ଭବ ଦାଗ ତାଜା ଥିବାବେଳେ ଛଡ଼ାଅ,

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ସଫା କରାଯାଇଥିବା ନମୁନା କପଡ଼ାଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ଦାଗ ନଥିବା ଉଚିତ୍ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟୀପ୍ପଣୀ

୧. ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଦାଗ ଲାଗିଥିବା କପଡ଼ାର ନମୁନାରୁ ଦାଗର ରଙ୍ଗ, ଗନ୍ଧ ଓ ଅନୁଭବ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୨. ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବାର ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ତାଲିକା କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୩. ଏହି ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବାର ପ୍ରଣାଳୀରେ ନମୁନା କପଡ଼ାରୁ ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରଥମ ଭାଗର ବିଷୟ-୮ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

କିମ୍ବା

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଛଡ଼ାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ସବୁ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

କ୍ରମିକ ନଂ	ଦାଗ	ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବାର ପ୍ରଣାଳୀ
୧.	ଚା/ କଫି	
୨.	ରକ୍ତ / କ୍ଷୀର / ଅଣ୍ଡା	
୩.	ତେଲ	
୪.	ରଙ୍ଗ / ନେଲ୍‌ପଲିସ୍	
୫.	କାଳି	

ସୂଚନା : ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କରଣୀୟ

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୪

ଲକ୍ଷ୍ୟ

(କ) ଗୋଟିଏ କାର୍ପାସ ବା ସୂତାର ଓଢ଼ଣୀ/ଶାଢ଼ୀ/ଜାମା ସଫା କରି (ମଣ୍ଡ ଦେଇ ଇସ୍ତ୍ରୀକରି) ତା'ର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ।

(ଖ) ଗୋଟିଏ ପଶମ ଶାଲ୍ ବା ଚାଦର / ଝିଅଙ୍କର ସ୍ୱେଟର ସଫା କରି ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ।

(ଗ) ଗୋଟିଏ ରେଶମର ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧା ରୁମାଲ / ବ୍ଲାଉଜ୍ / ଓଢ଼ଣୀ ସଫା କରି ତା'ର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବସ୍ତ୍ରକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବଣ ଓ ସଫା କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ବାଛିପାରିବ ।
- ସଫା କରିବା ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବସ୍ତ୍ରର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ।

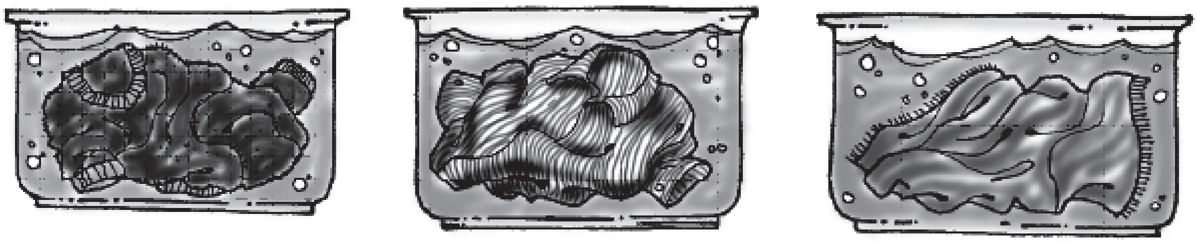

(କ) କାର୍ପାସ ଓଢ଼ଣୀ / ଶାଢ଼ୀ / ଜାମା ସଫା କରି ତା'ର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସାବୁନ, ନରମ ବ୍ରସ୍, ବାଲ୍‌ଟି, ମଇଦା ମଣ୍ଡ କିମ୍ବା ତିଆରି ମଣ୍ଡ ଏବଂ ଇସ୍ତ୍ରୀ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

୧. ପୋଷାକଟିକୁ ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଶା ପାଣିରେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବତୁରାଇ ଦିଅ ।

୨. ଘଷିବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପୋଷାକକୁ ସଫା କର ।

୩. ବେଶୀ ମଇଳା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଏକ ନରମ ଲୁଗା ସଫ ବ୍ରସ୍‌ରେ ଘଷିକରି ସଫା କର ।

୪. ସଫା କରିବା ପରେ ସେଥିରୁ ସାବୁନ ଅଂଶ ଭଲ ଭାବରେ ଛଡ଼େଇବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ପରିଷ୍କାର ପାଣିରେ ଧୁଅ ।

୫. ଗୋଟିଏ ବେସିନ୍‌ରେ ପାଣି ନେଇ ସେଥିରେ କିଛି ବହଳିଆ ମଣ୍ଡକୁ ଭଲ ଭାବରେ ମିଶାଅ ।

୬. ଓଦା ପୋଷାକକୁ ମଣ୍ଡ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଅ । ତା'ପରେ ଭଲ ଭାବରେ ଚିପୁଡି କରି ଖରାରେ ଝୁଲାଇ କରି ଶୁଖାଅ ।

୭. ଶୁଖାଇଲାବେଳେ ପୋଷାକର ଆକାର ଯେପରି ଠିକ୍ ରହେ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖ ।

୮. ଓଢ଼ଣୀ / ଶାଢ଼ୀର ଧଡ଼ିକୁ ଟାଣି ସିଧା କର । ପ୍ରଥମେ ଲମ୍ବା ପାଖରୁ ଭାଙ୍ଗ ଦିଅ ଓ ତା'ପରେ ଓସାର ପାଖରୁ ଭାଙ୍ଗି ଚଉତି କରି ରଖ ।

୯. ପୋଷାକଗୁଡ଼ିକୁ ପାଣି ଛିଞ୍ଚି ସାମାନ୍ୟ ଓଦା କର ଏବଂ ତା'ପରେ ଇସ୍ତ୍ରୀ କର ।

ସାବଧାନତା

୧. ରଙ୍ଗ ଛାଡ଼ିଥିବା ରଙ୍ଗୀନ ପୋଷାକକୁ ବତୁରାଅ ନାହିଁ ।

୨. ରଙ୍ଗୀନ ପୋଷାକକୁ ସିଧା ଖରା ପଡୁଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଶୁଖାଅ ନାହିଁ ।

୩. ଅଧିକ ବହଳିଆ ମଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଚେଳାଥିବା ମଣ୍ଡ ଦିଅ ନାହିଁ ।

୪. ଅତ୍ୟଧିକ ଗରମ ହୋଇଥିବା ଇସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପୋଷାକରେ ହଳଦିଆ ଦାଗ ପଡ଼ିଯାଇପାରେ । ଧଳା ପୋଷାକ ଇସ୍ତ୍ରୀ କରିଲା ବେଳେ ଇସ୍ତ୍ରୀର ତାପମାତ୍ରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର ।

(ଖ) ପଶମ ଶାଲ / ସ୍ୱେଟର ସଫା କରି ପରିସମାପ୍ତି କରିବା

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

ଗୋଟିଏ ପଶମ ଶାଲ / ସ୍ୱେଟର, ବାଲ୍‌ଟି, ପାଣି, ରିଠାଫଳର ଦ୍ରବଣ / ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଗୋଟିଏ ନରମ ତଉଲିଆ ଏବଂ ଇସ୍ତ୍ରୀ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

୧. ଗୋଟିଏ ବାଲ୍‌ଟିରେ ରିଠାଫଳ ଦ୍ରବଣକୁ ନେଇ ସେଥିରେ ପାଣି ଦେଇ ଭଲ ଭାବରେ ମିଶାଅ ।

୨. ପୋଷାକକୁ ସେଇ ଦ୍ରବଣରେ ବତୁରାଇ ଦିଅ ।

୩. ହାଲୁକା ଭାବରେ ଦଳା ଚକଟା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପୋଷାକଟିକୁ ସଫା କର ।

୪. ତାକୁ ପରିଷ୍କାର ଥଣ୍ଡା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିଠାଫଳ ଦ୍ରବଣ ପୁରାପୁରି ଧୋଇନଯାଇଛି, ବାରମ୍ବାର ପାଣି ବଦଳାଇ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧୁଅ ।

୫. ଶେଷଥର ଧୋଇବା ପରେ ତାକୁ ଧୀରେ ଚିପୁଡ଼ି, ନରମ ତଉଲିଆରେ ରଖି ବାକି ଥିବା ଜଳକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଚାପି ବାହାର କରି ଦିଅ ।

୬. ତା'ପରେ ସେ ପୋଷାକଟିକୁ ଏକ ସମତଳ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ଶୁଖାଅ ।

୭. ଇସ୍ତ୍ରୀକୁ ଗରମ କରି ହାଲୁକା ଭାବରେ ବସ୍ତ୍ର ଉପରେ ଚାପି ଇସ୍ତ୍ରୀ କର ।

ସାବଧାନତା

୧. ପଶମ ଶାଲ କିମ୍ବା ସ୍ୱେଟର ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଶସ୍ତା ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ ।

୨. ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଗରମ ପାଣି ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ କାରଣ ଏହାଦ୍ୱାରା ପୋଷାକର ତନ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଏ ।

୩. ଧୋଇବା ପରେ ପଶମର ପୋଷାକକୁ ଝୁଲାଇ ଶୁଖାଅ ନାହିଁ କାରଣ ପୋଷାକଟିର ଆକାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯାଏ ।

୪. ପୋଷାକକୁ ଛାଇରେ ଶୁଖାଅ ।

୫. ଧଳା ପଶମ ବସ୍ତ୍ରକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ରିଠାଫଳର ଦ୍ରବଣ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ କାରଣ ଏଥିରେ ଦାଗ ହୋଇପାରେ । ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ ।

(ଗ) ରେଶମ ରୁମାଲ ବା ସ୍କାର୍ଫ / ଓଢ଼ଣୀ / ବ୍ଲାଉଜ୍ ସଫା କରି ପରିସମାପ୍ତି କରିବା

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

ରେଶମ ସ୍କାର୍ଫ / ଓଢ଼ଣୀ, ବାଲଟି, ପାଣି, ରିଠାଫଳର ଦ୍ରବଣ କିମ୍ବା ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଭିନେଗାର ବା ଲେମ୍ବୁରସ, ଅଠା ଦ୍ରବଣ, ନରମ ତଉଲିଆ ଏବଂ ଇସ୍ତ୍ରୀ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

୧. ଗୋଟିଏ ବାଲଟିରେ ରିଠାପଳ ଦ୍ରବଣ ଏବଂ ଉଷୁମ ପାଣି ନେଇ ଭଲ ଭାବରେ ମିଶାଅ ଏବଂ ଭଲ ଭାବରେ ଫେଣକର ।

୨. ରେଶମ ପୋଷାକଟିକୁ ସେଥିରେ ବତୁରାଅ ।

୩. ହାଲୁକା ଭାବରେ ଦଳିଚକଟି ପୋଷାକଟିକୁ ସଫା କର ।

୪. ପୋଷାକଟିକୁ ରିଠାଫଳର ଦ୍ରବଣ ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ଆଣି ଧୀରେ ଚିପୁଡ଼ ।

୫. ଥଣ୍ଡା ପାଣିରେ ଭଲ ଭାବରେ ଧୋଇ ସବୁ ସାବୁନ ଅଂଶ ବାହାର କରିଦିଅ । ଜୋରରେ ଚିପୁଡ଼ ନାହିଁ ।

୬. ଶେଷଥର ଧୋଇବା ସମୟରେ ପାଣିରେ ଅଳ୍ପ କେତେ ଟୋପା ଭିନେଗାର୍ ବା ଲେମ୍ବୁରସ ଓ ଅଠାପାଣି ମିଶାଅ ।

୭. ଭଲ ଭାବରେ ଅଧିକ ଥିବା ପାଣିକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ପୋଷାକଟିକୁ ନରମ ତଉଲିଆରେ ଗୁଡ଼ାଇ କରି ରଖ ।

୮. ଶୁଖାଇବା ପାଇଁ ଛାଇରେ ଲୁଗା ଶୁଖା ତାରରେ ପୋଷାକଟିକୁ ପକାଅ ।

ସାବଧାନତା

୧. ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଗରମ ପାଣି ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ ।

୨. ଶସ୍ତା ସାବୁନ କିମ୍ବା ପରିଷ୍କାରକରେ ପୋଷାକ ସଫା କର ନାହିଁ ।

୩. ପୋଷାକକୁ ଘର୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସଫା କର ନାହିଁ ।

୪. ଧଳା ରେଶମ ପୋଷାକ ରିଠା ଫଳ ଦ୍ରବଣରେ ସଫା କର ନାହିଁ । ଏହା ପୋଷାକରେ ଦାଗ କରିପାରେ ।

୫. ପୋଷାକଟିକୁ ଛାଇ ଜାଗାରେ ଶୁଖାଅ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

- ପରିସମାପ୍ତି ପରେ ପୋଷାକଟି ଚକଚକିଆ ହେବା ଦରକାର ଏବଂ ହାତକୁ ଟାଣ ମଧ୍ୟ ଲାଗିବା ଉଚିତ୍ ।

- ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ପରେ ପୋଷାକଟି ସଫା ଏବଂ ନୂଆ ପରି ଦେଖାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ୩ଟି ପୋଷାକଟି ଦାଗ ସହିତ ଏବଂ ଭଲ ଭାବରେ ଇସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ଉଚିତ୍ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଧଳା ବସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ରିଠାଫଳ ଦ୍ରବଣ କାହିଁକି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ନାହିଁ ?

୨. ପଶମ ପୋଷାକ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କାହିଁକି ଥଣ୍ଡା ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରିବ ?

୩. ଇସ୍ତ୍ରୀ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ପାସ ପୋଷାକକୁ ତୁମେ କାହିଁକି ଅଳ୍ପ ଓଦା କରିବ ?

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ୧ମ ଭାଗର ବିଷୟ–୯ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୫

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ସଫା କରିବା ।

(କ) ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବାଲ୍‌ଟି ଓ ମଗ

(ଖ) ଗାଧୁଆ ଘରର ଟାଇଲ୍

(ଗ) ପାଇଖାନା ଚଟାଣ ଓ ଆବଦ୍ଧ ଜଳପାତ୍ର

(ଘ) ଧାତୁ ନିର୍ମିତ ପାଣି କଳ

(ଙ) ରଙ୍ଗଲଗା ହୋଇଥିବା କବାଟ/ଝରକା

(ଚ) ଝରକା କାଚ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- କୌଣସି ଜାଗା ବା ପଦାର୍ଥର ଉପରିଭାଗକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବ ।
- ସଫା କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ବାଛି ପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

୧. ଝାଡୁ / ବ୍ରସ୍ / ଧୂଳି ଶୋଷକ ଯନ୍ତ୍ର

୨. ଝାଡ଼ଣ / ପୋଛା

୩. ବାଲ୍‌ଟି / ବେସିନ୍ / ମଗ୍

୪. ସାବୁନ, ପରିଷ୍କାରକ ଏବଂ ବାସନମଜା ପାଉଡର

୫. ବିଶୋଧକ ପଦାର୍ଥ : ଡେଟଲ

୬. କ୍ଷାର, ସୋଡ଼ା, ବୋରାକ୍ସ, ଆମୋନିଆ

୭. ଅମ୍ଳ : ତେନ୍ତୁଳି, ସିର୍କା ବା ଭିନେଗାର

୮. ତେଲ : କିରୋସିନି, ପେଶୁ ବା ଫେଣୀ ତେଲ ତାର୍ପିନ୍ ତେଲ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲ୍

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

କ୍ରମିକ ନଂ	ସ୍ଥାନ	କ'ଣ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ	ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ	ପ୍ରଣାଳୀ
୧.	ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବାଲଟି ଓ ମଗ	ମଇଳା ଏବଂ ଦାଗ	ଉଷୁମ ସାବୁନ୍ ପାଣି, ଦାନ୍ତଘସା ବ୍ରସ୍,	୧. ଉଷୁମ ସାବୁନ୍ ପାଣିରେ ବସ୍ତୁଟିକୁ ସଫା କର । ୨. ବ୍ରସ୍ ଦ୍ୱାରା ଭିତର ସନ୍ଧି ଜାଗାଗୁଡ଼ିକ ସଫା କର । ୩. ଭିନେଗାର ଓ ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରି ତେଲିଆ ଦାଗ ସଫା କର ଏବଂ ପୂର୍ବ ପରି ଚକ୍‌ଚକ୍ କର । ୪. ପରିଷ୍କାର ପାଣିରେ ଧୁଅ । ୫. ପୋଛି କରି ଶୁଖାଅ ।
୨.	ଗାଧୁଆ ଘର ଓ ରୋଷେଇ ଘର ଟାଇଲ୍			
୩.	ପାଇଖାନା ଓ ପାଇଖାନା ଚଟାଣ			
୪.	ଧାତୁ ନିର୍ମିତ ପାଣି କଳ			
୫.	ରଙ୍ଗ ଲଗା କବାଟ/ ଝରକା			
୬.	ଝରକା କାଚ/ଦର୍ପଣ			

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁ ସଫା କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ନିମିତ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ-୧୨ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

ସାବଧାନତା

୧. ଘଷିବା ପାଇଁ ଟାଣୁଆ ବ୍ରସ୍ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ ।

୨. ସଫା କରିବା ପରେ ପରିଷ୍କାରକ ଗୁଣ୍ଡ ବା ସର୍ଫଗୁଣ୍ଡ ଲାଗିଥିଲେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧୋଇ ଦିଅ ଏବଂ ଶୁଖାଅ ।

୩. କଡ଼ା ଅମ୍ଳ ବା କ୍ଷାର ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

୪. ଭଲ ଭାବରେ ଶୁଖାଇ କରି ପୋଛି ଦିଅ । ତାହାହେଲେ ଓଦା ହେବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଦାଗ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାୟକ

ପରିଷ୍କାର କରିବା ପରେ ସବୁ ପଦାର୍ଥର ଉପରି ଭାଗ ଚକ୍‌ଚକିଆ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ମୋଡ଼ା ଅଂଶ ଓ ସନ୍ଧି ଜାଗାମାନଙ୍କରୁ ମଇଳା ଓ ଦାଗ ଛାଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜିନିଷ ଉପରେ ଟାଣୁଆ ବ୍ରସ୍ ବ୍ୟବହାର କଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

୨. ପିତଳ ପାଣି କଳରୁ ତୁମେ କିପରି ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବ ?

୩. ଝରକା କାଚରୁ ତେଲିଆ ଦାଗ କିପରି ଛଡ଼ାଯାଏ ?

୪. କଡ଼ା କ୍ଷାର ବା ଅମ୍ଳ କାହିଁକି ବ୍ୟବହାର କରିବ ନାହିଁ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ

୧. ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବା ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥ ସଫା ହୋଇପାରେ ତାହା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପଚରାଯାଇପାରେ ।

୨. ଦିଆଯାଇଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଷ୍କାରକ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ୧ମ ଭାଗର ଅଧ୍ୟାୟ-୧୨ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

କିମ୍ବା

* ଲକ୍ଷ୍ୟ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦାର୍ଥକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଷ୍କାରକ ଏବଂ ପରିଷ୍କାର କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଲେଖ ।

କ୍ରମିକ ନଂ	ପଦାର୍ଥ	ପରିଷ୍କାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ	ପରିଷ୍କାର କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ
୧.	ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବାଲ୍‌ଟି ଏବଂ ମଗ		
୨.	ଗାଧୁଆ ଘରର ଟାଇଲ୍		
୩.	ପାଇଖାନା ଚଟାଣ ଓ ପାଣିଟଙ୍କି		
୪.	ଧାତୁ ନିର୍ମିତ ପାଣିକଳ		
୫.	ରଙ୍ଗଲଗା କବାଟ ଓ ଝରକା		
୬.	ଝରକା କାଚ		

* ସୂଚନା: ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୬

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବୟସର ଚାରିଜଣ ପିଲାଙ୍କର ଭାବ ପ୍ରକାଶର କୌଶଳକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ।

୮ ମାସରୁ – ୧୨ ମାସ / ୧ ବର୍ଷରୁ – ଦେଢ଼ବର୍ଷ ବୟସ / ଦେଢ଼ବର୍ଷରୁ – ଦୁଇବର୍ଷ ଏବଂ ୨ ବର୍ଷରୁ – ୩ ବର୍ଷ ବୟସ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ଗୋଟିଏ ପିଲା କିପରି ତା'ର ଭାବକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ଜାଣିପାରିବ ।
- ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ କିପରି ପିଲାଟିର ଭାବ ପ୍ରକାଶରେ ବିକାଶ ହେଉଛି ତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିପାରିବ ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ପିଲାର ଶବ୍ଦଜ୍ଞାନ କିପରି ବଢୁଛି ତାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିପାରିବ ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

କାଗଜ, କଲମ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବୟସର ଶିଶୁମାନେ ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଟେବୁଲ

	ଶିଶୁ –୧ ୮ମାସ–୧୨ମାସ	ଶିଶୁ –୨ ୧ବର୍ଷ–ଦେଢ଼ବର୍ଷ	ଶିଶୁ – ୩ ଦେଢ଼ବର୍ଷ–୨ବର୍ଷ	ଶିଶୁ – ୪ ୨ବର୍ଷ–୩ବର୍ଷ
ଭାବଭଙ୍ଗୀ ବାକ୍ୟ ଶବ୍ଦ				

ସାବଧାନତା

୧. ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ତୁଳନା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଫଳାଫଳ ପାଇଁ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ପିଲାଙ୍କୁ ନିରୀକ୍ଷର କର ।

୨. ଅନ୍ୟୁନ ପକ୍ଷେ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ଧରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

୩. ଦିନର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପକ୍ଷେ ୫ରୁ ୧୦ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କର ।

ଉପସଂହାର

ତୁମେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥିବା ପିଲାମାନେ କିପରି ତାଙ୍କର ଭାବପ୍ରକାଶର କୁଶଳତାରେ ବିକାଶ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ତାହା ତୁମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଦର୍ଶାଅ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ୮ ମାସରୁ ୧ ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାମାନେ କିପରି ସେମାନଙ୍କର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ?

୨. ଗୋଟିଏ ପିଲା କେତେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ?

୩. ୧ ବର୍ଷ ବୟସ ହେଲା ବେଳକୁ ଗୋଟିଏ ପିଲାର ଶବ୍ଦ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ତୁମର ଆନୁମାନିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କ'ଣ ?

୪. ଭାଷାର ବିକାଶରେ କୌଣସି ଲିଙ୍ଗଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ତୁମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛ କି ?

୫. ଗୋଟିଏ ପିଲାର ଭାଷାର ବିକାଶରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଭୂମିକା କ'ଣ ?

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ୨ୟ ଭାଗର ଅଧ୍ୟାୟ-୧୮ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

ପ୍ରୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା – ୧୭

ଲକ୍ଷ୍ୟ

ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଘରୋଇ ଉପକରଣରେ କମ୍ ଦାମର ଖେଳନା / ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି କରିବା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରୟୋଗକୁ କରିବା ପରେ ତୁମେ :

- ପିଲାମାନଙ୍କର ବିକାଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଉପକରଣର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।
- ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଖେଳନା / ଖେଳସାମଗ୍ରୀର ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ କୁଶଳତା ଲାଭ କରିବା ଏବଂ
- ସୃଜନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ

ଗୃହରେ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ଯେ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ, ଯେପରିକି, କନା ଖଣ୍ଡ, ପୁରୁଣା ମୋଜା, ସ୍ପଞ୍ଜ, ଉଲବୁଣା କଣ୍ଟା, ଖାଲି ବାକ୍ସ, ଟିଣ ଓ ବୋତଲ, କାର୍ଡବୋର୍ଡ, ଅଠା, ସ୍କେଲ, ରଙ୍ଗଡବା / ରଙ୍ଗ ପେନ୍ସିଲ୍ କିମ୍ବା କ୍ରେୟନ୍, ଛୁଞ୍ଚ, ସୁତା ଏବଂ କଇଁଚି ଇତ୍ୟାଦି ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ

ଘରେ ଥିବା ଉପକରଣରେ ଯେ କୌଣସି ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀର ଡିଜାଇନ୍ କର ଯେମିତି ଝୁମୁକା, ନରମ ଖେଳନା, କଣ୍ଢେଇ, ଗୋଟିଏ ବୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ଏବଂ ପିଲାପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଲକ ଧନ୍ଦା ।

ପିଲା ପାଇଁ ଖେଳନାର ଯୌକ୍ତିକତା ଏବଂ ତୁମ ଉତ୍ତର ପାଇଁ କାରଣର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

କ୍ରମିକ ନଂ.	ଖେଳନାର ବର୍ଣ୍ଣନା	ବୟସ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ	କାରଣ

ସାବଧାନତା

୧. ତୁମେ ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିବା ଖେଳନାଟି ଯେପରି ତିଆରି କରିବାକୁ ସହଜ ଏବଂ ଖେଳିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁବିଧାଜନକ ହେବ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ ।

୨. ଖେଳନା ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ବିପଦଜନକ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବ ନାହିଁ ।

୩. ଖେଳନାଟି ପିଲାର ବୟସପୋଯୋଗୀ ହେବା ଦରକାର ।

୪. ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଖେଳନାଟି ନିରାପଦ ଏବଂ ଶକ୍ତ ହେବା ଦରକାର ।

ଉପସଂହାର

ତୁମେ ତିଆରି କରିଥିବା ଖେଳନା ସହ ସମାନ ପ୍ରକାର ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ଖେଳନାର ତୁଳନା କର ଏବଂ ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଖେଳନାର ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ ଦିଗ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଅ ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖେଳନାଟି ଆକର୍ଷଣୀୟ, ନିରାପଦ, ଖେଳିବା ପାଇଁ ସହଜ ଏବଂ ପିଲାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବା ଦରକାର ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ଗୋଟିଏ ୧ ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଖେଳନାର ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

୨. ଗୋଟିଏ ୪ ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାର ଖେଳନା ଗୋଟିଏ ୧ ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାର ଖେଳନା ଠାରୁ କେଉଁ ଭାବରେ ଅଲଗା ହେବ ତା'ର ଦୁଇଟି ଉପାୟ ବତାଅ ।

୩. ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଖେଳନା ବାଛିବାବେଳେ 'ନିରାପତ୍ତା' କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

୪. ତୁମେ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଖେଳନାର ପରିକଳ୍ପନା କଲା ସମୟରେ କେଉଁ ଭାବରେ ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଟୀପ୍ପଣୀ

୧. ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପକରଣରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଖେଳନା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

୨. ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଖେଳନା ଦେଖାଇ ତାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କି ନୁହେଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ – ୨ୟ ଭାଗର ଅଧ୍ୟାୟ–୧୮ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ